

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V ediciji in moči«

»EDINOST« zizhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto prilož 7 gl., za polu leta 3 gl. 50 kr., za četrt leta 1 gl. 75 kr. — Sama prilož stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se oddajo pri opravišču in v tiskarni v Trstu po 5 kr. v širini in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročila, reklamacije in imenitna odzema oddajništvo, via Torrente. »Nava tiskarna«

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr

O kmetijskem prašanju.

Repetita juvant — glasi se nek latinski prigovor, kar bi z našimi besedami značilo: večkrat pogrete in ponavljane stvari slednjič svoj uspeh zadobe.

Mnogo se je uže zadnja in osobito zadnje leto pisalo v takozvanem kmetijskem ali agrarnem in socialnem prašanju; mnogo se je uže tuhtalo in gledalo, kako bi se dalo kmetijstvu še nekoliko vpomoči ter ta stan življenjske potrebe vzdignoti iz propada, v kateri širnimi koraki stopa. Nasvetov ni manjkalo in tudi ne opominjevanj in svarjenj pred slabimi navadami, kojih se je kmetstvo prijeló, mnogo je, z eno besedo, bilo kokodakanja po časnikih, knjigah in knjižicah v tem znamenitem in vsem potrebnem stanu — je-li pa tudi od tega kaj je? je prineslo li vse to pridigovanje in svarjenje svoj dobiček in uspeh?

Teoretično se lahko dokaže mnogo stvari, katere bi navidezno bile prav dobre in koristne, ako bi se mogle v praktiko uvesti, t. j. ako bi jih bilo mogoče vse tako izvršiti, kakor so bile nasvetovane. Ogromna večina pa teoretično osnovanih stvari ni v izvršenem stanu nič kaj prida ter čestokrat mesti donašati korist, koja se je z njimi namerjavala doseči, pa so v obteženje in celo v škodo.

Ena najpoglavitejših takih teoretičnih osnov so tudi zakoni, ki so bolj ali slabje, kakor se je njih osnova opirala na praktiko, ali je bila le po glavi tega ali onega državnika izvedena. Ako se osnova kake postave naslanja na praktične skušnje, na občne potrebe državnih stanov in okoliščin — bode tudi postava, ki se na podlagi zadnjih ustroji, dobra; vsak zakon mora pa dobro proučen in premišljen biti, predno se z njim v javnost stopi, ker kakor smo uže opomnili, zakon je zgolj teoretična osnova, po kateri se mora državljanstvo ravnati hočeš ali nočeš.

Radi tega se predloge zakonov, koje vlada nasvetuje, pri nas poprej v poslansko zbornico v obravnavo postavijo, da se potrdi le tedaj, ko se je slišal pro in contra glas raznih državnih zastopnikov, namreč ko se je večina zadnjih po dobrem premišljevanju in proučenju za zakon izrekla.

Ravna se toraj v raznih ustavnih državah po starem slóvu: več oči več vidi, kajti ako bi le jeden postave nasvetoval in jih v javnost uvajal, lahko bi te postave bile ljudstvu v obteženje in škodo, mesti k pridru.

Naj se nam oprostí to naše oddaljenje od predmeta, o katerem hočemo na kratko razmišljati.

Tudi mi smo uže večkrat o tem imenitem prašanju nekoliko v tem listu govorili ter se hočemo še enkrat oglasiti sedaj, ko se je v državnej zbornici v Beču stavila predloga postave o dedinstvu na kmetijah, s katero se ima vsaj nekoliko v okom priti vidnemu propadanju kmetijskega stanu v Avstrijsko-Ogerskeji, kder je pred leti kmetijstvo bilo na višji stopinji, nego sedaj, s čemur hočemo reči, da so kmetje mnogo boljše živeli, nego v sedanjih vedno bolj kritičnih in slabih časih, ko po raznih deželah obširne Avstrije kmetijstvo vedno bolj propada ter ljudstvo v vedno večje ubožstvo paha.

Socialisti in delalci po nekod tudi v Avstriji glavo po malo stresajo, tuhtaje, kako bi si mogli na kak način iz revščine, ki mej njimi vlada, pomoči; dela primanjkuje, denarja v rokah delalca tem bolj: nemore izhajati z slabo plačo, poginoti skoraj mora, ako se mu še ta odvzame, namreč: ako se mu odvzame delo, pri katerem si potrebnega kruha za se in za svojo družino služi. Ni čuda torej, da se je začel gibati ter kruha in dela tirjati od vlade, katera je pa sama zadolžena ter mu le z težkočo more pomoči, ker vdolžiti se mora,

z dolgom pa rasejo i davki, kateri padajo najbolj na kmetstvo!

Po tem takem mora kmetijstvo največe breme nositi, davki na kmetijah vedno rastejo, kmetje so uže sami raznim razvadam udani in pri tem kopičijo se jim davki na davke, slabe letine vrste se druga za drugo tako, da polagoma zgublja veselje do dela na polju, zadnje vedno propada in pride napokon čas, v katerem, čeprav je letina dobra, pri vsem tem njegovo zemljišče malo ali nič ne rodi zato, ker je slabo obdelano. Kaj se pa mora se zemljišči zgoditi, ako se vedno dele in v male parcele spreminajo? Ko se hišnim hčeram prave-like dote zapisujejo ter s tem zemljišče vedno z dolgov oblaž?

Tedaj tarejo kmeta dve móri: preveliki davki in v primeri se zadnjimi in s posestvom ogromen dolg drugod, kateri mu slednjič spravi čestokrat premoženje na boben, njega pa pogrene po svetu s trebuhom za kruhom, ubožstvo pomnoževat.

(Dalje prih.)

Volilem V. okraja okolice.

Kakor razvidno na drugem mestu, razpisana je na novo volitev za mestni, oziroma dež. zbor, in vršila se bode ta volitev 11. aprila v Trečah.

Znano je volilem, iz kako ničevih razlogov je bila zavržena postavno in v vsem redu izvršena volitev kandidata g. M. V. Živca. Nepostavno rogoviljenje magistratovega zastopnika v V. okraju, moža, kateri uboge okoličane na vse le mogoče načine šikanuje in trpinči, mislimo, gabilo se je vsakemu možu, naj si uže bode tudi Italijan ali Nemec, da le ima čut za pravo in za dostojnost.

Ljudem se je prigovarjalo, plačavalo se jim je, kder ni to pomagalo, tam se jim je pretilo in terorizem je narastel tako, da se je pretilo s pobojam in da so se taki poboji v resnici tudi vršili. Žalostna naša majka, plakala je, ko je opazila toliko divjanje in toliko podlost. Ali danes je na volilih V. okraja, da rešijo čast svojo in našega naroda.

Spominajte se, volilec V. okraja, kako ste bili stanovitni pred 3 leti, kako so Vašo politično zrelost in disciplino hvalili vsi javni listi, celo našemu narodu na-

ljubim, če se njej še tako lepo dobrikam; kajti jaz mislim:

O pusti rajši ljubkovanje z drago,
Gotovo najdeš vzrok, da jo pustiš; —
Ne prilizaj se ženski premočno;
Če pametna je, te pregleda brž.

Prijaznosti, ki si jo do zdaj kazal do lepega spola, ne smeš tako na enkrat popustiti.

Kralj (premisliš).
Pokaži mi tedaj pot do vrta.

Vidušaka.
Tu sem, tu sem, prijatelj.

(Oba se sprehajata).
Vidušaka.

Glej, ta vrt te vabi s svojimi ovijalnici, prstom enakimi, ki se v vetru majajo, da stopiš vanj.

Kralj.
Res, spomlad je prijazna, glej:

Po petju slavčekov zaljubljenih
Pozveda rad o srčnem bolu in
Pošilja južni veter, ki je poln
Vonjav, da nježno pahlja mi teló.

Vidušaka.
Vstopi, da se pomiriš.

(Oba vstopita).
Vidušaka.

Da bi se narava lepa krasotica*, tebi

*) Tu o naravina lepota osobljena.

sprotni! Kakor je bilo tedaj, tako najbode tudi zdaj, le še v večji meri. Lazili bodo zapeljivci okolo Vas, volilec V. okraja; toda dajte jim ponesno le kratke besede, ne verujte jim ničesa, ampak pogovorite se mej seboj in sezite si uže precej v roke z obljubo, da ostanete dosledni, ter da se hočete z vsemi postavnimi sredstvi upreti grdeji krivici. Ne postopajte surovo, kakor Vaši nasprotniki, ampak možko in pošteno. Prevdarite vse, izprašajte svojo vest in svojo pamet, protehtajte natanko dogodke pri zadnji volitvi, in ako boste slišali svoje boljše prepričanje, ni dvombe, da storite to, kar zahteva Vaša čast in Vaša korist. To Vam svetuje za danes list, ki je bil vedno Vaš zvest prijatelj in je vedno pošteno branil Vašo čast in Vaše koristi. Precej torej na delo! Pametnejši, učenejši naj podučujejo manj večje, vsak pravi rodoljub naj stori svojo sveto dolžnost!

Politični pregled.

Notranje dežele.

V seji poslanske zbornice dne 12. t. m. je vlada predložila dodaten kredit za naučno ministerstvo in promljeni finančni zakon. Zakonska osnova za začasni proračun do konca meseca maja se je izročila proračunskemu odseku. Potem se je pričela razprava o jezikovem predlogu poslanca Scharschmida, ki je v daljšem govoru svoj predlog utrjeval. Poslanec Czartoyški je izjavil, da bodo Poljaki, če imajo tudi mnogo pomislov glede vsebine, kakor tudi gledé pristojnosti, vendar glasovali, naj se predlog izroči kakemu odseku, da se temeljito presodi in tako reši, kakor to zahtevajo avtonomna načela pravic narodov in podloga avstrijskega državnega mišljenja; govornik je rekel: Mi bomo glasovali, naj se predlog izroči kakemu odseku, s tem pa se ne zavezujejo za daljšo razpravo tega predloga. Potem sta govorila Heilsberg in Hren za predlog, Scharschmid in Rieger pa proti njemu. Nato je poprijel besedo ministerski načelnik grof Taaffe in rekel: Če tudi se vlada v prva čitanja navadno ne vtika, vendar vsled velike važnosti tega predmeta dajem to le izjavo: Vlada ima voljo, udeležiti se odsekovih del ter se bode po moči prizadevala, razne nazore pojasniti in za porazum delati. Če se pa tudi le površno ozrem na predlog, nahajam pa v njem določbe,

prikupila, se je zagrnila v svoje najlepšo cvetlično obleko, ki vso krasoto deklic prekosi.

Kralj.

Zares načuditi ne morem se,
Kako presega tu rudeč agoka
Po svojem sjaju ustne bimbinih*)
Lepoto! Cvetkam kuravakom*)
Rudeče, temno, belo barvanim
Umika znak se, ki čelo krasi;
In tilaka*) ki nosi med očmi
Navadno se, se mora skrivati
Pred tilakom cvetočim; saj lepo
Mazilo mu nadomestujejo
Bučelice; tako lepo se žene
Same ne morejo nališpati.

*) Ustnice rudeče, kakor bimbini sad; bimbi Momordica monadelphica, ima rudečo barvo, katere se ustnice dostikrat primerjajo.

*) Rudeči amarant, ali pa tudi neka vrsta Barlerie.

*) Tilaka je ime znaku na čelu, ki se ali z mazilom ali z rudečo prstjo napravi in služi v dozdevno lepoto (Schönheitspflaster).

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Málaviká in Agnimitra.
Indijska drama Kálidásova.

Na slovenski jezik preložil

dr. Karol Glaser.

(Dalje)

(Zaljubljen kralj nastopi in Viduška). Kralj samega sebe opazuje.

Teló je scer popolnem ovenelo,
Ker ga predraga ne objema več;
Okó solzi se in rosi močno,
Saj krasne devoj videti ni več.
Zakaj tuguješ ti, srce predrago,
Nikakor te ni zapustilo še
Doklé, ki ima srnine oči,
In ki je večnega veselja vir.

Viduška.

Zgubil si svojo stalnost in vedno plakaš. Videl sem Bakulávaliko, ljubo prijateljico Málavikino in jej povedal, kar si mi naročil.

Kralj.

In kaj je rekla?

Viduška.

Naznani kralju, da me njegov nalog

zeló časti, kraljica nad revico strogo pazi in jo čuva, kakor kaže svoj zaklad; teško se ji tedaj bližaj. Pa vender se hočem truditi — tako je nadaljevala.

Kralj.

Sveti bog ljubezni, ti vodiš moje nagnjenje tje, kjer se mnogo zaprek nahaja: moj položaj je tako siten, da ga komaj prenašam (s začudenjem).

Bolest srca pregrenka se ne zлага,
Z orožjem, ki mi vzbuja sladki up.
Sladkost in bitko srčno bol združuje
Prekanjeni vladar, ljubezni Bog!

Viduška.

Ali nisi slišal, da sem našel sredstvo v dosegu Tvojih namenov; ohrabri se vender.

Kralj.

Kako naj prenesem konec dneva ker mi za delo nič ni mar?

Viduška.

Ali ti ni ravnokar lřavati, pod pretvezo, da se bliža mlada spomlad, mlade kuravaka-cvetice, ki so tako ljube po svojej prvi rasti, poslala in ti po Nipuniki glas dala, da bi rada s taboj v zibalnico stopila? Ti si jej tudi obljubil; hodiva tedaj na vrt za sprehajanje in razveseljevanje.

Kralj.

To ni mogoče. Ženske so po naravi zvite; kako bi ona ne spoznala, da drugo

ki segajo v pravice izvrševalne oblasti. Samo ob sebi se umeje, da ima vlada dolžnost, varovati državne interese in iskati tisti oblik, ki niso nasprotne opravičenemu zahtevanju narodnosti. Pri tej priliki moram zavrnuti opazko poslanca Heilsberga, da vlada najvažnejše državne interese v nemar pušča; ker vlada ima zavest, da je vedno hodila po potu pravice in zakona. Poslanec Pavlinović je v hrvaškem jeziku govoril zoper predlog, ker bi Rumanci žilili. Ko je govoril še poslanec Wurmbrand za predlog, nasvetoval je poslanec Sturm glasovanje po imenih in se je predlog izročil z 208 glasovi proti 68 posebnemu odseku. Čeni, južni Tirolci in nekoliko Dalmatincev je glasovalo zoper njega. — Včeraj je bila zopet seja.

Iz govora poslanca Hrena posnemamo to le: Mi Slovenci, za katere govorim, obžalujemo, da nismo na tistem stališču, kakor naši krvni bratje, kar je morebiti temu pripisati, da imamo v jezikovni in narodnostnem oziru neugodnejše stanje od naših sorodnikov na Českem in v Galiciji. Če tudi živimo v celotnem jezikovnem okraju nepomekani, vendar se na našo narodnost skoraj nobenega ozira ni jemalo, in kder se to godi, godi se po milosti ministrov. To ni stanje, s katerim bi mogli zadovoljni biti, ker od milosti ministrov nečemo na odpoved životari, ampak živeti na podlogi pravice in zakona in na podlogi ustavnega življenja. — Ministri in vlade nastopajo in odstopajo, in z vladno promembo se menja tudi milost in nemilost. Zato potrebujemo za varstvo narodnih svojih pravic trdne zgradbe, ki dalje traja od ministrov, in to more storiti le zakon, ki veže vlado in izvršujoče organe, na kateri ne morejo nemški valovi butati. Zato ne smemo zamuditi trenutja, v katerem hoče opozicija ustvariti tak zakon, da ne bi vsaj poskusili porazumeti se z nemškimi nasprotniki. Če ima levica res pošteno voljo, spraviti se z nemškimi narodnostmi in jezikovne zadeve zakonito urediti; če res nosi oljko miru, kakor trdi, potem mora tudi privoliti pri omenjenem zakonu predrugeč, katere smatramo za nepogojno potrebne za naš enakopravni narodni obstoj; ker onih določeb, ki omenjajo rabo nemškega jezika v osnovi, ne moremo nikakor sprejeti in nikdar dovoliti, da se dade predpravice nemškemu jeziku, posebno tega ne, da se on po zakonu priporoča kakor državni jezik. — Levica mora z izpuščenjem te določbe dokazati, da jej je porazum na srcu, in ona mora dalje pri posameznih izvrševalnih določbah deželni zborom dovoliti tisti vpliv, kateri jim je potreben z ozirom na posebne razmere posameznih dežel. Če je predlagatelj porazum na srcu, potem tudi srca ne bodo mogli zapreti prepričanju, da pot k spravi ne drži v nasilstvu jezikovne hegemonije, ampak le v vzajemnem spoštovanju, v pripoznavanju vzajemnih pravic in zahtevanju tudi drugih narodnosti.

Proračunski odsek je 12. t. m. brez razprave sprejel finančni zakon in poročilo poročevalca Matuša. Po storjenih promembah znaša primanjkljaj 8¹/₂ milijonov, v primeri z letom 1885. za 41 odstotkov manj. Gospodarsveni primanjkljaj se je določil za leto 1886, všteto z višjimi troški za skupne zadeve (1 milijon), z 2¹/₂ milijonoma. Poročilo pravi, da je zdatno zmanjšanje primanjkljaja v zadnjih dveh letih ugodno znamenje, ki je toliko pomembnejše, ker se je doseglo v dobi, ki gospodarstvu ni bila ugodna. Primanjkljaj se pokrije iz aktivnih tirjatev prejšnjega obdobja za predplačila in iz denarničnih zalog.

Brambeni odsek je 13. t. m. v podrobnej razpravi dovršil razpravo prvih štirih paragrafov predloge o črnej vojski. Sprejel je več dodatkov, mej drugimi resolucijo, katero je stavil poslanec Promber k 51 in se glasi: Vladi se naroča, naj kar treba preskrbi, da se državnopravno varstvo črne vojske z vezajočimi mejnarodnimi pogodbami pripozna in zagotovi. Minister za deželno bran je na to izjavil, da vlada pozna svojo nalogo, in da zoper to resolucijo nema nič ugovarjati.

Trgovinski minister baron Pino je vložil prošnjo, da sme odstopiti. Povod temu je dala nova uredba poštne hranilnice, s katere določbami se popolnoma ne ujemajo

drugi ministri, vzlasti finančni minister ne. O tem povemo prihodnjič nekoliko več.

Dr. Rieger je te dni sodelavcu časnika »Budapesti Hirlap« Borostyáni-u v pogovoru izrekel svoje politične nazore. Iz tega pogovora posnemamo to le: Vprašan o Scharschmidovem jezikovnem predlogu, odgovoril je Rieger: Mi ga odbijemo, ta predlog pomenja vzakonjitev germanizacije. V času, v katerem se mej avstrijskimi Nemci delajo načrti, da se mej našo in nemško državo obstoječa zveza spremeni v državnopravno razmero, v času, v katerem se dela na to, da se Avstrijsko-ogerska priklene na nemško državo s tako zvezo, kakor n. pr. Bavarsko, bil bi skrajni čas, da se Čehi in Madjari, katere svojega obstoja interesi vežjo na obstoj države, vzajemno porazume. Vrijemite mi, nas skupnost naših interesov veže. Nemčija nas bo osrečevala z svojo zvezo le do tiste dobe, dokler bodo njeni interesi zahtevali. Ali ona to zvezo raztrga, ako se v mejnarodnih razmerah zgodi kaka promemba, katere danes še ne vidimo, ali če bodo to zahtevali lastni njeni interesi. Ali ogerski politikarji te mogočesti še niso preudarili? Naj pomislijo le na idejo nemške skupnosti, ki ima zdaj tudi v Avstriji burne zagovornike. Ali ne zahteva nemška skupnost razpada avstrijsko-ogerske države? Tisto rovanje, ki pod geslom skupnih nemških interesov dela, ono je ultima analysi obrneno proti obstoju države. To morate tudi na Ogorskem sprevideti. Ali morebiti menite, da bi mogla Ogorska, kakor popolnoma samostojna država obstati, ako bi misel nemške edinstvi postala mero in kisel? — Borostyáni mu je odgovoril: Mej nami so polikarji, ki imajo to prepričanje. — Rieger je na to rekel: Tega jaz ne verujem. Moje prepričanje je, da interesi madjarskega ljudstva obstoj današnje države prav tako zahtevajo, kakor interesi Čehov. Zunaj Avstrijsko-ogerske nemamo mi in tudi vi nič iskati. Zato trdim, da so Madjari in Čehi steber avstrijsko-ogerske države. In zato naglašam, da se slovanski narodi in Madjari morajo mej sabo umeti. To sem nekdanj tudi Franu Deaku rekel in on je bil moje misli.

Vlada se peča s predrugečo **pravosodno uredbo**; šest predlog se neki o tej zadevi poda državnemu zboru. — Brez dvombe je velika in nujna potreba marsikaterih predrugeč; posebno bi morali nekateri gospodje nekoliko hitreje biti od polža in premisliti, da so izvrševalci stroge pravice, ne pa milostljivi gospodje srednjega veka.

Mej liberalci razpor vedno raste, nemška in nemško-avstrijska stranka se vedno bolj lasati. To opazujemo posebno na Českem, na Dunaji in zadnji čas tudi na Štajerskem. Nedavno ste se v štajerskeje kmetijske družbi obe stranki sprli, zdaj je ta usoda zadela tudi štajerski deželni odbor. Povod temu je bil ta, da je deželno namestništvo neko občinsko volitev na spodnjem Štajerskem zaradi dokazanih nezakonitosti zavrglo in deželni odbor temu pristill, poleg tega pa še na ptujskeje gimnaziji necega Slovenca nastavil. To je Bismarkovo stražo na Štajerskem silno razkačilo, kaj čuda tedaj, da je ogenj v strehi.

Vodstvo južne železnice, ki je doslej Slovence glede enakopravnosti popolnoma preziralo, neki je izdalo okrožnico o tej zadevi, ki enakopravnost nekoliko v poštev jemlje. Konduktar, ki spremlja vozove, mora znati slovenski jezik, da more prav klicati slovenska imena postaj in s popotniki v slovenskem jeziku občeati.

Vnanje dežele.

Srbski kralj je 14. t. m. v Nišu podpisal mirovno pogodbo z Bolgarijo. Tajnik Zanković jo nese v Bukreš.

Iz Sredca se poroča 13. t. m.: Knez je podpisal mirovno pogodbo. Knežev tajnik je z njo odstopoval v Bukreš. Razoroževanje se je uže pričelo.

Na Ruskem Poljskem mej Vilno in Varšavo bodo to poletje velikanske vojaške skušnje. 65.000 mož pehote, 7000 konjice z 240 kanoni se vzdigne iz Vilne. da se polasti Varšave; iz Varšave pa tej vojski naproti pride 80.000 mož pehote, 10.000 konjice z 288 kanoni. Pri tej priliki se preskusi nova mobilizacijska osnova. Car bo pri vajah pričujoč.

Grškej vladi preté vevlasti, da jej pošljejo ultimatum ter pokličejo svoje poslanca iz Aten, ako se bo trdovratno upirala njih zahtevam. Vendar se vevlasti nadejajo, da do te skrajne naredbe ne pride, ker grškej vladi se morajo vendar oči odpreti, da z svojo trmoglavostjo trešči grško kraljestvo v pogubo. Turška vlada je zahtevala od grške razoroženje in to zahtevanje zdaj vevlasti podpirajo. Ako pri vsem tem Grška ne odjenja, vevlasti sicer ne napovedo vojne, ali blokirale bodo luke, in če potem Turki udarijo na Grško, kako se bode ona branila? Se vevlasti bi morala prositi, da jo otmo turške sile.

Iz Londona se poroča, da je Gladstone v soboto zvečer predložil ministerskemu svetu načrte o rešitvi irskega prašanja. Posamne točke niso še znane in mej ljudstvom se glasovi ne ujemajo, vendar je gotovo to, da se namerjava za Irsko ustanoviti poseben parlament in razvlastitev posestev irskih grajščakov.

O egiptovskem in sudanskem prašanju sta angleški poslanec Drumond Wolf in turški poslanec Muktar paša v vednem nasprotju. Zdaj sta se razprla zaradi častnikov, ki se imajo poslati v Suakim. Muktar paša zahteva, da se na vsak način pošljejo turški častniki, Wolf pa hoče imeti angleške.

Sudan hočejo Angleži popolnoma zapustiti. Wolf je dobil ukaz od angleške vlade, naj se angleška vojska zmanjša za šest polkov, ostala vojska pa umakne v Asvan ter naj egiptovska vojska zasede Vadi Halfo in naj se o tem dogovori z Muktar pašo. Ta pa je zahteval, naj se mu da čas, da to stvar premisli. Sodi se, da bo Muktar paša zahteval, naj se egiptovska vojska zdatno pomnoži, ker bi se sicer v Vadi Halfu ne mogla držati. — Iz Suakima pa se poroča, da je bil mej Arabci in uporniki zopet boj, da so prvi zmagali.

DOPISI.

Iz Lokve, 15. marca 1886. — Izv. dop.) — Marsikateri čestiti bralec je bil uže davno radoveden, kdo in kakšen je župan lokovski in kako zaupanje on uživa, zato prosim drago Edinost, da sprejme te le vrstice:

Dne 14. t. m. se je vršila volitev župana, od 12 starih in z enajstimi glasovi izvoljen bivši župan Jož Gregorič. Če si je kdo kaj mislil od našega župana, kateri tukajšnih razmer ne pozna, naj mu bo dokaz volitev, kako zaupanje ima naš župan in zakitilem mu. Bog naj ga mnoga leta živi!

Mnogo imamo po Slovenskem županov, ki so učenj, pravi advokati, ki pa pri vsem tem ne opravljajo svojega posla tako vestno in točno, kakor naš župan, kateremu se je uže večkrat očitilo, da ni pismouk; ali uprav dopisniki, ki so našega župana črtili, niso glede moštva vredni, da bi našemu županu jermene od čevljev odvezali.

Sicer pa je menda krakelarstvo v našej županiji nehalo, in hotel sem le to konstatovati, da svet pravo spozna.

Komen, 10. marea. — (Izv. dop.) Mnogo dopisov sem čital uže v raznih slov. časnikih, a tako neresničnega in maščevalnega, razžaljevala in nesramnega nikanedar, kakor je bil dopis iz komenske meje 5. marea v Vašem cenjenem listu 19. šte. Kde je kovačnica uže teh dopisov, to vrlo dobro znamo vsi, tudi kovača omejenega dopisa ni težko iztakniti, saj je uže pred izlazom onega članka nekaterim gospodom na pamet ga razkladal. Pa vse eno si boste mislili, ni ste ga zadeli ne. — Če tudi ni morda isti spisatelj podpisan, a kovač je vendar isti, podpisati ga je znal na kateri drug človek. To bi pa res uteglo biti. — Pošten in objektivni kritik, kateremu je resnica nad vse ljuba, ne bi bil vrgel kamena in se potem skril, nego podpisal bi bil svoj dopis imenom in priimkom, a dobro vedoč, da je njegovo pisanje le nekrščansko delo, bal se je, da bi mu v usta ne pljuvali, ker boljšega ravnanja ni vreten.

1. Prva neresnica je v dopisu 5. marea trditve, da je bil spisatelj onega članka prisoten pri »Lirinej« veselici. Če prav je bilo blizo 300 ljudi navzočih, znal bi Vam imenovati vsakega, ki je količkaj več pisalja in ki pozna latinske pregovore in še ti gg. so vsi udeje naše »Lir«, ki so se pa vse veselice prav pohvalno izražali itd.

2. V svojem dopisu pravi dalje: Škoda pa, da ni g. Kr. objavil in povedal čitaljem. Na zamerite, da smo nekatere premočne a stvari malo koristne besede z mirnejimi domačili, ali pa popolnoma izbrisali. S tem pa naj bode konec tudi te pravde. Vrd.

teljem »Edin.«, s kako zastavo je »Lira« čakala »Sokol«, in kakšna zastava je vihrala na g. Al. Str. poslopiju itd.

Zastava, s katero je »Lira« sprejela »Sokol«, bila je zgorej modro-belo-udeča, a ona, ki je vihrala zraven mojega poslopija, bila je zgorej rudeče-modro-bela z južnoslovanskim grbom, katerega dopisnik niti ne pozna. Da se o resnici moje trditve prepričate, evo prilagam Vam zastavo in č. gg. Sokoli, koji so se veselice udeležili, naj Vam blagovole to potrditi, da bi morda ne mislili, da sem Vam poslal drugo zastavo, ter da sem se še lepo izlazu onega umazanega dopisa zgotovedel, da moja zastava ni bila prava slovanska.

R-cimo pa, ako bi v tem obziru bili resnično kaj zagrešili, ali se mora to vendar s takim zaničevanjem po svetu trobiti, kakor da bi bili Bog zna kakšno zločinstvo izvršili. Iz tega se vidi, da je gosp. dopisniku le na tem ležeče, da bi »Lira« in njene ude osramotili.

Ker govorim uže o našej slovanskej zastavi, naj omenim mimogrede še to le: Leta 1883 o priliki pohoda Njih. Velikanstva Kranjske dežele sem bil v Ljubljani, kder sva se, gospod urednik, videla. Mesto je bilo ozaljšano z raznimi pomenljivimi zastavami, da so pa zgore belo-modro-rudeče prevagovali, to ste g. urednik sami videli. Bile so pa tudi istobarvne zastave, toda obrnene, tedaj zgore rudeče-modrobele. Ker je bilo modro zmirej v sredi, mislilo bi se, da je vse eno, a pripričal sem se, da temu ni tako. V čitalnični restavraciji unela se je pri mojej sosednji mizi mej kacicmi desetimi više izobraženimi gospodi ostra debata glede sestave barv. Nekateri so trdili, da je naša slov. zastava od zgorej belo-modro-rudeča, drugi so dokazovali, da mora biti zgorej rudeče-modro-bela. Odkritosrčno moram izpovedati, da me je to jako zanimalo. Po mnogem besedovanju je zmagala trditve v-čine, da mora biti naša slov. zastava tako sestavljena, da je zgorej rudeče-modro-bela. Še le zdaj me je nevtalnostni popustila in pristopil sem v duhu k trditvi v-čine. Ker pa čujem vedno razna menenja, zato se mi uže spet začelo majati to prepričanje.

Bodi si pa uže kakor hoče, če prav ne bi bile naše zastave v sestavi barv prave, vendar se ne sme prištevati nam to v naglavni greh, kajti misel smo imeli dobro in pošteno, in pa zastavo in njene barve, obrnite jih uže tako ali tako, trdil bodem vedno, da so bile naše zastave slovanske!

3. V svojem dopisu pride dopisnik na g. Luznika, ter mu hoče odrezati zasluge in trud, kateri je imel z mučnim podučevanjem umetnega petja v Komnu.

Pevski zbor res obstoji uže 23 let v Komnu, in ta se je bil uže tako skrčil, da bi stari pevec vsled odhoda g. Šč. ne mogli več zapeti, ako ne bi bil g. Luznik druge moči zbral, ter jih izvežbal. Če pa stari in mladi pevci skupaj pevajoči pojo po pravih glasbenih teorijah, tega ne ve dopisnik. Gosp. dopisnik omenja tudi, da »Lirini« pevci ne pojo po taktu, to je gola neresnica. Marsikateri pesni tejajo, da se na več primernih mestih naredi majhen accelerando ali ritardando, v tem se glasbeni ritem gotovo nekaj spremeni in te pravilne spremembe dotični spisatelj ne umeje in misli, da je pogrešek. To je dokaz, da petja prav nič ne umeje. Če hoče kdo petje soditi, mora biti sam dober pevec. čevljar pa sodi naj le kopita!

Gospod Luznik je storil za omiko prostega naroda več, nego je njegova dolžnost, zato pa mahajmo po njem, to je načelo toli omikane gospode! — Če pa ni hodil g. Luznik vsako nedeljo orglat k prvej sv. maši, storil je to zaradi bolennosti na prsih, provzročeno po velikem naporu v šoli in pri petji, vsikdar je pa izostal z dovoljenjem g. župana.

4. Kako so peli »Lirini« pevci prvo pesen pri veselici, povedal bi Vam rad, a nemorem iz naravnih vzrokov, ker sem sam sodeloval. Da smo jo pa morali ponoviti, to je resnica, in s tem Vam je vse povedano.

Komenski »Lirini« pevci bi bili lahko tudi nastopili brez spoštovanja gospodičin kakor s prvim zborom pod vodstvom jako marljivega in za vse dobro in lepo unetega gosp. perovodje, a ker smo znali, da mešani zbori veliko bolj dopadajo ljudstvu, zato smo srčno hvaležni spoštovanim peterim gospicam in njih skrbnim roditeljem, ki se niso dali pomotiti od nam neumnim nasprotnim stranke, katere je vse žle napela, da bi nam to ljubav prepredila — uničila. —

(Konec prih.)

Iz Podrage na Vipavskem, 14. marea. Uže mesec dni sem pričakoval, da katero pero — pred mojim naznani dragej »Edinosti« prebratko zgubo, katere nas je zadela dne 12. proseca t. l. Ta dan so naši občinarji spremili, k večnemu počitku nepozabljivega č. g. J. Pogrebenika, benefikojata podraškega. Vse pričakovanja je bilo zaman in vendar on ostane nam nepozabljiv dušni pastir. Nemila smrt ga je odtrgala iz žalujočega naroda njegove zapuščene občine po kratkem tukajšnjem bivanju, vendar je zapustil hvalevredne spomine vsej občini!

vsem njegovim nastopnikom, kajti vse hvale si je pokojni duhovnik zaslužil, saj je bil on najzvestejši in najboljši pastir svojih ovčic, tudi spomin si je hotel zapustiti. Ako se danes ozre na našo prelepo okrašenno cerkev, spoznaš, kako se je v času njegovega tukajšnjega bivanja olepšala. To pa se ve stalo je tudi naše obično mnogo stroškov. Vsa čast pa tudi občinskemu odboru in vsej občini, kajti nijeden trud jim ni bil pretežak, posebno v sedanjih tako tužnih časih, vse se oni storili iz ljubezni do Boga i svojega dobrega dušnega pastirja.

Pogreb je bil na omenjeni dan pod vodstvom č. g. dekana vipavskega z veliko asistenco prav sijajen, v kratkem a presunljivem govoru je č. g. G. Tomažič, župnik šentvidski razjasnil prebitko zgubo vsem ovčicam sedaj v raki ležečega pastirja, tako živo, da iz najtrdejšega srca je moral njegov govor privabiti žalujoče solze.

Sedaj pa zapuščeni kličemo, da bi nam višji predstojniki preskrbeli pastirja, kateri bi nadomestil preblagega pokojnega, da bi posušil solze, katere tečejo po tolikih zgubih. Ob enem prosimo Vsemogočnega, da bi nam nauki, katere nas je pokojni učil, neizbrisljivo v srcu ostali. Bodi mu zemljica lahka! J. Vovk.

Domače in razne vesti.

† **Ivan Lavrenčič** iz Postojne, 29letni notarski kandidat v Gorici, uzoren rodoljub in nadarjen jurist, umrl je prešlo soboto v Gorici. Rajnik je ud znane rodoljubne družine Lavrenčič iz Postojne. Pač velika škoda za tacega moža. Malo jih imamo, pa še ti nam prerano umirajo! Bodi mu zemljica lahka!

Predsedništvo pol. društva Edinost vabi vse odbornike, namestnike in poverjenike društva, vse načelnike lokalnih volilnih odborov in vse udov volilnega lokalnega odbora za V. okraj v sejo, katera bo v nedeljo, 21. t. m. točno ob 10 i pol uri dopoludne v prostorih del. podp. društva (Via Molin piccolo št. 1, v prvem nadstropju). Na dnevnem redu bodo posvetovanje zaradi kandidata za V. okraj.

Nova volitev v tržaški občinski svet za V. okoliški okraj je razpisana ter se bo vršila v nedeljo 11. aprila od 9. ure dopoludne do 2. ure popoldne v šolskem poslopiju v Trebšah.

Mestni zbor je imel včeraj zvečer sejo. Sklenilo se je pred vsem prošnja na vlado, da bi se zvezna železnica med Herpeljsko in južno železnico ne delala po rivi, to je ob morskem bregu pred mestom, ampak pod hribom sv. Jakopa in po ulici Torrente. Sklenilo se je potem, da se zida baraka kakor bolnica za po kolero bolane in sicer v sv. Mariji Magd. zgornji in da se v tamenam potroši 4500 g. Sklenilo se je tudi, da se odpošlje spomenico na ministerstvo za trgovino, da se tarifna politika na železnicih tako uredi, da ne bode vožnja dražja v Trst, nego v Reko. Konečno so se še dovolile, kakor navadno, nekatere svote za neprevižene troške, kakor se to navadno godi v vsaki seji.

Mesto c. kr. notarja za Piran je razpisano.

Delalskega podp. društva udom in družabnicam naznanjamo, da bode v nedeljo prvo predavanje v društvenih prostorih. — Ker pa je g. Resman v nedeljo zadržan, bode v nedeljo predaval naš urednik, g. V. Dolenc. Predaval bode ob uzrokih sedanjega propadanja obrtnikov in sploh dela in o samopomoči obrtnikov in delalcev. — Predavanje začne točno ob 7 uri zvečer.

Veteransko društvo za Trst in okolice pod pokroviteljstvom Nj. Velikanstva Cesarja imelo je v nedeljo svoj letni občni zbor.

Iz letnega poročila posnemamo, da je umrl lansko leto 16 veteranov, katerim je društvo napravilo častni pogreb z godbo, za kar in za podpore zapuščenim družinam je društvo potrosilo f. 894. — Koncem leta je društvo štelo 943 udov. Iz letnega računa je razvidno, da je imelo društvo koncem leta 1885. gotovine f. 5137.99 vrednost pohištva f. 2735.10, skupaj torej premoženja f. 7873.09, kar kaže gotovo lep in predek patriotskega društva, ki je po radekarjih vedno in grdo napadano.

Po predčanem poročilu se je volil nov odbor in izvoljeni so bili vitez Rakec za predsednika, gg. Bregant Ivan, Crisanat Anton, Colloretto Franc, Cornet Rajmund, Herman Albert, Hanke Franc, Jory Ernest, Kocharzky Gustav, Laube Aleksander, Mahoritsch Rudolf, Meisching Lovrenc, Reudelj Josip, Sporn Ivan, Taučer Josip, Vidic Rajmund, Wagner Ludvik, Wellesman Franc, odborniki, gg. Dolničar Alojzij, Scher Lovrenz, Stary Josip, pregledovalci računov.

Se nam je dostavilo, da je občni zbor telegrafično pozdravil svojega častnega predsednika, nadvojvoda Albrehta in da je Nj. visokost telegrafično odgovoril tako je: Zahvalujem se presrečno čestitim udom

za spomin in želim društvu in posameznim udom najuspešnejši uspeh. Nadvojvoda Albreht.

Tržaške novosti:

Tržaški podest, dr. Rihard Bazoni je bil, kakor poroča »Tagblatt« torej včeraj vendar potrjen po Njegovo Velikanstvu. Vleklo se je, ali nazadnje je vendar prišlo, kakor smo mi pričakovali. Opazek ni treba, vsak naj si misli svojo.

Deželna zdravilna komisija je imela te dni sejo in je sklenola mnoge namere proti koleri, mej drugim tudi, da je potrebna posebna bolnica za bolane na kolero, vsi česar bode mesto zidalo v kratkem nove barake za tako bolnico. — Vse prav, vse lepo, ali kaj koristi vse to, ako pa bode avstrijska vlada dopuščala, da na spomlad kakih 30.000 do 50.000 izstradanih zidarjev in drugih delavcev iz Italije pride v Avstrijo, da našim ljudem kruha odnesejo. Ti ljudje nam pač še lože kolero занесejo v deželo, nego pa mornarji. Najboljša namera bi bila torej, da se prepreči vsakoletno imigracijo iz Italije v Avstrijo.

Samomor. Imeli smo te dni sprot žalostni slučaj samomora, katerega žrtev je postal nek naš dober prijatelj, imovit mož oče uzorne družine. — Pri tem slučaju pa je konstatirano, da se je rajnkemu pamet zmešala, kajti mož je bil vedno vdan božji volji, izgleden kristjan, ki je vsaki dan obiskoval cerkev in pogostoma tudi prejemal sv. Sakramente ter sploh izgleden živel. Ker je gotovo, da mož ni bil več pri pameti, ko je izvršil žalostni čin, za katerega ni bilo niti povišja, upamo, da mu bode Vsemogočni milostljiv.

Policijsko. Čevljarju Ivanu A. iz Ribnice je nek sobni tovarš vkradel srebrno uro z verigo. — Te dni je policija na radečem mostu aretirala jako nevarnega tatu, Koprčana, kateri je tudi pred ne dolgo nekaj vdovi o belem dnevu vkradel iz rok možnjico, v katerej je bilo f. 22. — Nepoznani tatovi so vdrli v lesni magazin Antona Porente poleg železnične postaje in so odnesli obleke za 20 gl. — 20 letna služkinja Ana P. iz Ribice se je včeraj sama predstavila policiji, da jo kaznuje, ker je svojej družici vkradla 10 gl. Vest jo je pekla. Aretirali so tudi nekoga fukina iz Grete in 2 ponočni frajlici.

Izpred sodnje. Jakob Čebulak, kmet iz Sežane je bil obsojen te dni na 4 mesce ječe, ker se je z rokami zopersta il občinskemu stražniku Sežanskemu, kateri ga je hotel odstraniti iz neke krčme, v katerej je preveč razsajal. Stražje je treba »respektirati«, ne le v Trstu, ampak tudi na deželi.

Nemščina v Istri. Te dni smo dobili v roke »Arbeitsbuch für Anton Krašovac, ausstellende Gemeindebehörde: Dolina 14. März 1886, für den Bürgermeister der Gemeinderath: Jožef Pangerl, torej vse nemško do podpisa. Ta Anton Krašovac pojde zdaj služiti na Kranjsko, v take kraje, kder ne znajo nemščine. Kako se bodo tam čutili, da dobivajo iz Doline, kter je bil prvi istrski tabor, take »Arbeitsbücher«. Na Kranjskem so take knjižice za posle vsaj dvojezične, slovenske in nemške, ali »Dolina« ima samo nemške. Kedo bode umel postaviti v knjižico tiskano in pa vse drugo, kar je tam v nemščini pisano tam na kmetih na Kranjskem? Znakaj ne bi si županstvo v Dolini preskrbelo vsaj dvojezičnih knjižic za posle? Prosimo v imenu slov. naroda, da se ta in še druge napake v uradu dolinske županije popravi. Mislimo, da bode prošnja zadostovala, kajti ako ne bomo sami sebe spoštovali, tudi drugi nas ne bodo.

Nesreča. Tužno vest poročam danes. Dne 10. in 11. t. mesca po noči je pogorelo šest kmetijskih posestnikov v Bučevčevih na murskem polju, okraj Lutomerski na sp. Št. škem. Pihal je precej močan severni veter, ki je še boljje podnetil, tako da je bilo vse hitro v plamenju; otepi ni bilo skoraj nič mogoče, ker bilo je po noči, ko ljudje najbolj spijo. Škoda je velika, zgorel je živež za ljudi in živino, poslopja pa večidel do tal, tudi nekaj živine, kmetijsko orodje in obleka. Za božjo voljo ljubljeni Pazite na ogenj. Ogenj je koristen, patuli nevarna reč. Zapomnite si!

Pišejo nam iz Stran: Te dni umrla je tukaj pri nas častita starca Urš. Jevše, v 96 letu. Pokojna bila je od stare kmetijske družine in se je sploh očeno poučala med družino in sosedstvom. Za pustila je sina 65 let starega, še neoženjenega ki se samo radi tega nij oženil, da mu ne bi žena mater, starico, razžalila.

Dunajski rabelj Willenbacher, ki je bil v zadnjem času rabelj za vso Avstrijo je umrl te dni na Dunaju. Postal je rabelj v letu 1862. In je do letos obesi 36 dožencev, mej temi tudi pred 3 leti Oerdanka tukaj v Trstu. Žalostna služba sicer, ali tudi ta mora biti in W. je bil, kakor nemški listi pišejo, kos svoje službi.

Nesreče na Španjskem. Španijo tepejo tudi letos ožje sbe. Iz več krajev se poroča o povodnjah, nevihtah in brodolomih. **Rusko petroloje,** ki se je doslej z Avstrijo in Nemčijo dovažalo v Trst, obrne se na drugo pot. Sklepajo se namreč pogodbe, da se bo vpridužuje vozilo po črnem

morji in Donavi. S tem Trst zopet mnogo zgubi.

Velika noč v letu 1886 pade na najzadnje dobo, na katero sploh more pasti, na dan 25. aprila. V tem stoletju velikanost ni bila še tako pozno ter tudi ne bo te. V prihodnjem stoletju, in sicer v letu 1943 pade velikanost zopet na 25. aprila. Sploh pa je tako pozno le zelo redkokrat. Le enkrat v enem stoletju se to pripeti, tako je bila v letih 1734, 1666, 1546, 1451 v štirinajstem stoletju pa celo ne, a to je bilo tudi edino stoletje, da je tako pozno ni bilo, potem je bila v letih 1204, 1109, 1014, 919. Najprva doba na katero more pasti velikanost, pa je 22. dan meseca marca; to pa do leta 2000 ni več mogoče, ker tudi ta zgodnja doba je zelo redka, pripetilo se je to v letih 1761, 1693, 1573 in 1589, 1478, 1883. v trinajstem stoletju pa nobenkrat, potem v letu 1136, 1041, 946. —

Podružnica društva sv. Cirila in Metoda za Trst je dovoljena. — Da pa bo to tržaški Slovenci bolj natančno poučeni o stvari sami, se nam zdi potrebno, da tukaj objavimo pravila podružnice z glavnimi točkami osrednjega društva se sedežem v Ljubljani. — Pravila Tržaške podružnice slove:

Pravila podružnice tržaške družbe sv. Cirila in Metoda.

§. 1. Podružnica tržaška družbe sv. Cirila in Metoda je oddelek te družbe na podlagi njenih ob enem sprejetih pravil.

§. 2. Podružnica namen je podpirati in pospeševati vse, kar je namen glavni družbe.

§. 3. glavnih pravil Družbe namen je vsestranski podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi.

V ta namen družba za slovenske otroke napravlja in vzdržuje šole in otroške vrtove ali pomaga napravljati in vzdrževati jih, nastavlja učitelje, dovoljuje podpore in nagrade, izdaja primerne spise in knjige.

§. 4. Sredstva, da se doseže ta namen, so: I. Dobava potrebnih denarnih pomočkov. Ti so:

a) Doneski družbenikov; b) darila; c) z oblastvenim privoljenjem narejeni nabori; d) prihodki od napravljenih besed, zabavnih shodov, dramatičnih in drugih dopuščenih iger, beril in razlag.

II. Napravljanje zborov podružnice in nje načelnštva, da se dopolni naloga, ki je po pravilih glavne družbe podružnicam odkazana.

§. 5. Družbeniki so:

a) Pokrovitelji, ki plačajo enkrat za vselej najmanj 100 gl.; b) u tanovniki, ki plačajo enkrat za vselej 10 gl. c) letniki, ki plačujejo po 1 gl. na leto; d) poliporniki, ki plačujejo po 10 kr. na leto.

Družbenik sme biti vsakdo, moški ženska ali pravna oseba, ki se oglasi, da če izpolnjevati družbene dolžnosti.

§. 6. Sedež podružnice je Trst.

§. 7. Društvenikov pravice in dolžnosti ustanavljajo pravila glavne družbe.

§. 8. glavnih pravil Vsak družbenik je do žan družbeni namen po svoji moči pospeševati, zlasti svoj donesek praviloma v začetku vsakega leta redno plačevati.

Pokrovitelji, ustanovniki in letniki imajo pravico prihajati na zbere tiste podružnice, pri kateri so; udeleževati se posvetovanja in glasovanja, ter nasvete staviti.

Pri velikih skupščinah smejo ustanovniki in letniki biti poslušalci. Častni družbeniki in pokrovitelji imajo tudi na velikih skupščinah posvetovalno in glasovalno pravico.

Podporniki se udeležujejo samo zborov svoje podružnice kot poslušalci. Vs družbeniki prejemo družbeno razglasilo pod uveti (pogoji), ki jih družbeno vodstvo ustanovi.

§. 9. Opravila te podružnice oskrbuje:

a) Podružnični zbor; b) načelnštvo.

§. 10. Kaj je treba, da so sklepi podružničnih zborov veljavni, ustanavlja §. 12. pravil glavne družbe.

§. 13. glavnih pravil. Podružnični letni zbor naj se snide v prvih treh mesecih vsakega leta in je sklepčen, ako je bil vsaj osem dni pred pravilno (§. 11.) sklican in kakor je krajna navada, naznanjen. Predseduje mu prvomestnik ali njegov namestnik. V njem se prebere načelnštva letno poročilo in naznanila družbenega vodstva.

Vsak družbenik, ki ima glasovalno pravico (§. 5), sme želje izreči in nasvete staviti. Ako tem večina pritrdi, predložiti jih je veliki skupščini ali družbenemu vodstvu v posvetovanje, a to vsaj do 1. maja vsakega leta, ako se hoče, da pridejo potem pri prvi veliki skupščini istega leta na vrsto. Na dalje volji zbor vsako leto z novič načelnštvo in podružnične zastopnike za veliko skupščino (§. 14.) Glasuje se z nadpolovično večino pričujočih; volji pa z listki. Ako je prva volitev brez vspeha, naredi se oja volitev. Pri enakem številu glasov odločuje pri glasovanju prvomestnikov glas, pri volitvi pa žreb.

§. 9. Podružnica tržaška voli enega prvo-

mestnika, zapisnikarja in blagajnika, ter za vsacega od t.h. ako je potreba, po enega namestnika. Ti opravitelji so podružnično načelnštvo. Ono ima pravico, če kateri načelnikov odstopi, izvoliti mu za čas do prvega rednega zbora iz med podružničnih udov namestnika.

Načelnštvo si samo naredi svoj opravljalni red.

§. 10. Načelnštvo se shaja v seje, če ga prvomestnik skliče ali če polovica potruženih udov to zahteva. Seja je sklepčna; če je vsaj polovica načelnških udov pričujočih. Oločujoči je nadpolovična večina pričujočih.

§. 11. Prvomestnik zastopa podružnico na zunaj in pri družbenem voistvu.

§. 12. Podružnične odpravke in razglasila podpisuje prvomestnik; ako je zadržan, pa njegov namestnik.

§. 13. Prepire med podružničnimi udi, izvirajoče iz podružničnih razmer, razsoja načelnštvo. Proti tem razsodbam je odprta pritožba do razsojiništa družbe sv. Cirila in Metoda, ktero razsoja tudi vse druge iz družbenih razmer nastale prepire neposredno in brez priziva.

§. 14. Podružnica se razide

a) po sklepu družbenega vodstva; b) ako se število udov zmanjša na manj ko dvajset;

c) po sklepu podružnice same. Ako se podružnica razide, je zastran uvrstitve njenih udov v drugo podružnico ravnati po pravilih glavne družbe

§. 15. Ako se podružnica tržaška iz katerega koli vzroka razide, pripade vse njeno premoženje družbi sv. Cirila in Metoda.

Književnost.

Kurzfassste Geschichte Krains mit besonderer Rücksicht auf Cultur-entwicklung — imenuje se nova 150 str. obsežna knjiga, katero je napisal slavnoznani zgoovinar August Dimitz in jo natisnola Kleinmayr-Bambergerova tiskarna v Ljubljani. Z zgodovino krajske dežele zvezani so skoraj vsi dogodki in spremembe v primorske deželi, radi česa, za spoznavanje zadnje, treba proučiti in prve. Iz tega razloga gorko priporočamo na kratko osnovano ali korenito napisano sedanje delo učnega zgoovinarja vsem poznavalcem nemškega jezika in ljubiteljem dejanj slovenskih prednikov, osobito pa, ker nam Slovencem enake knjige v našem jeziku n-pisane pomanjkuje. Tisk in oblika knjige prav lepa.

Važno naznanilo Tržaškim rodoljubom.

S tem naznanjam p. n. Tržaškim rodoljubom, da je visoko c. kr. ministerstvo obranjih zadev z dekretom dne 27. februarja št. 3269 dovolilo Tržaško posružnično društvo sv. Cirila in Metoda.

Vabim torej s tem tržaške rodoljube, da se pridno vpisujejo v omenjeno podružnico, katere začasni urad je v stanovanju uradnika del. podp. društva g. Štele-ta, Via Molin piccolo, št. v I. nadstropju.

Trst, 14. marca 1886.

Viktor Dolenc, podružnice podpredsednik.

Zahvala.

Nj. ekselencia gospod namestnik bar. Pretis je podaril o priliki plesa ženskega oddelka del. podp. društva f. 25, za kateri dar se dostojno zahvaluje:

Odbor ženskega oddelka.

Listnica upravnistva.

Bl. g. Kl. S. Mirno — Znižamo Vam na 6 for. — Bl. g. J. B. izvaj v Karfi (Corfu). Do konca t. m. imate še plačati 12 gl.

Tržno poročilo.

Kava — vsled poročil iz Amerike, da je tam postala dražja, so tudi tukaj cene višje postale. Prodalo se je te dni 300 vreč Rio po fr. 48 do 52, 1400 vreč Santos po f. 48 do 55.

Sladkor — mlahova kupčija.

Olje, sadje, petroloje — vse po nespremenjenih cenah.

Seno — iskano in ga plačujejo po fr. 2.20 do 2.60.

Borsno poročilo.

Borsa je postala vsled neugodnih poročil iz Dunaja sopen nekoliko mlahovejša, in so kurzi skoro vseh papirjev nekoliko slabši postali.

Dunajska Borsa

dne 16. marca

Enotni drž. dolg v bankovcih	85 gl 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	86 • 45 •
Zlata renta	114 • 5 •
5% avst. renta	101 • 80 •
Delnice narodne banke	878 • — •
Kreditne delnice	302 • 40 •
London 10 lir sterlin	125 • 70 •
Napoleon	— • — •
C. kr. cekini	9 • 99 •
Kr. državnih mark	5 • 92 •

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom znanec in prijatelj, da je naš preljubi oče

Blaž Kalister,

posestnik

po kratke bolezni v 57. letu svojega življenja v Bogu zaspal.

Žalujoča družina Kalister.

Trgovina

A. Majer-jevega

Exportnega piva

v steklenicah

v LJUBLJANI

(pivovarna na par) priporočila

Cesarsko, in Bock-pivo

v skrinjicah po 25 in 50 stekl.

Marijacejske

želodečne kapljice,

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neoporečljive dobrote je posebno veljav njihov pri netočnosti, slabosti želodeca, ako z grla, smrdi, napenjanju, kislim pehanji, koliki, želodčnem kataru, gorečice (rževe) pri preobilni produkciji sline, rumenici bluvanji in gnusju, glavobolu, (ako boli iz želodeca) krč v želodcu, zabasani, preobilnosti jedi in pijad v želodcu, proti gljstam, boleznim na vratu in jetrih in tudi roti zlati žili ali ha morojdam. Cena steklenice je z nakaznim vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekarničar k angelju varhu 33-52

D. Brady Kremsier,

Morava.

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju J. Serravallo blizu starega sv. Antona.

VLAHOV

Likver okrepiljujoči želudac odoben po viših oblastih za dekretom a pripravljen od

ROMANO VLAHOV

Šibenik (Dalmacija) sa filialkom u Trstu, Via S. Lazzaro Br. 1-A.

Ovaj likver, koji se uzimlje mješan sa vodom, kavom, vinom, teom li juhom, sastavljen je iz vegetativnih sokov, imajočih zdravotna svojstva, te se njegovo nepostredno delovanje kaže pri vseh boleznih i kod probavljajućih organah; nadalje čisti krv izpravljujuć slabost i tromost i pospešujuć tek. On čisti polaganu, uništjuje gljiste ublažujuć kroničke iritacije jetarah, slezona, umanjujuć sve malo po malo zastarjele bolesti hemoroidah. Uzmeli se likera danomice, čuva od otrovnih miazmah, proizvirućih koli od pokvarena zraka, toli od epidemijah zato je izvrstan lek proti **groznici** i proti **koleri**. Ono pako što sačinjava pravu osebinu likera u zdravstvenoj struci jest, što oslobadja ljude odane srebi i pokunjenosti od škodnih posledicah, koje čovečanstvu daje veliki broj nesrećnih. Zato iza malo danah čovek, koji se služi tim likerom čuti, da mu je povraćena životna snaga, i čuvstvo blagostanja čini ga zadovoljnim, probudjenim i svežim za svaki rad. 38-49

Da se olahkoti kupovanje občinstvu gospodar tvornice osnovao je na široko razprodaju svoga likera, koji se može dobiti u svih kavanah i rakijašnicah.

VELIKA PARTIJA

ostankov sukna (3-4 metre), v vseh barvah za cele moške obleke, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostanek.

L. STORCH v Brnu

tvarina (sukno), koja se nebi dopadala, more se zamenjati.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču, re odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine o križi ter žicah, stekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahleva naj se samo «cvetu zoper trganje po dr. Maliču» s svršen steklenic znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkózy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vpeh, da so se po kratke rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednake bolezni priporočam. Vaše blagorodnosti pa izrekam najprihodnejšo zahvalo z vsem spoštovanjem udani Frano Jug, posestnik v Šmarji pri Celju.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Kričistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijano osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gld. 5 kr. Manjš, kakor en zavoj se s poštom ne razpošilja.

Naročila iz dežele izvrše se tako

Lekarna Trnkózy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Poglavitni nauki in molitve, ki jih mora znati vsi hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica, katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 nove.

OBLEKA

le iz trajne vočje volne, za moža srednje velikosti.

3'10 metrov za jedno obleko:

za gld. 4.96 iz dobre ovčje volne;

za gld. 8- iz boljše ovčje volne;

za gld. 10- iz fine ovčje volne;

za gld. 12-40 iz jako fine volne.

POPOTNE OGRINJAČE, komad po gld. 4, 5, 8 in do gold 12. Najfineje obleke, hlače, prevlekače ali svrhu sukuje, blago za suknje in dežne plašče, tifl. loden. komis. predenino, cheviot, tricot, ogrinjače za dame in biljardne preproge, peruvien, toskin priporoča

ustanovljeno **IV Stikarofsky** - 1866 -

fabriška zaloga v Brnu.

Vzorki franko. Vzorki (ogledniki) razpošiljavajo se gg. krojaškim mojstrom nefrankovano. Pošiljatve proti povzetju čez 10 gl franco.

V zalogi imam sukna vedno za več nego 150.000 gld. a. v. in umeje se, da mi pri veliki svetovni trgovini ostane mnogo suknin ostankov, dolžih od 1 do 5 metrov, in sem torej primoran, take ostanke po jako nizkih fabriških cenah razpečavati. Vzorki od teh se ne morejo razpošiljati, zamenjavajo se pa ne ugajajoči ostanke ali se pošlje denar nazaj. (Opomniti je, da druge firme tudi menjavajo ostanke, ali proti slabšemu blagu, denar se pa nazaj ne da).

Vsled posnemanj po sleparskih firmah sem primoran posluživati oglašanja ter prosim p. n. občinstvo da se spominja moje solidne firme ter da me počasti z obilnimi naročbami na koje bom vedno pazil. Dopisi vsemurlejo se v nemškem, českem, og-rskem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku. 5-20

VELIKA PARTIJA

ostankov preprog

(10-12 metrov) pošilja proti povzetju komad po for. 3.80.

L. STORCH v Brnu

tvarina koja se ne bi dopadala, more se zameniti.

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' I. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

3 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 4 giorni
3 % : : : : : 8 :
3 1/4 % : : : : : 30 :

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d'interesse comincerà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

3 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 30 giorni
3 % : : : : : 3 mesi
3 1/4 % : : : : : 6 :

Banco Giro:

Ban onote 2 1/2 % sopra qualunque somma Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1 %

Antecipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da convenirsi.

Mediante apertura di credito a Londra 1/2 % provvigione per 3 mesi.

effetti 5 1/2 % interesse annuo sino l'importo di 1000 per importi superiori da con-

Trieste, 1. Ottobre 1883

9-48

Zrebanje uže prihodnji mesec.

Kincsen
SREČKE à 1 gld. 11 SREČK samo 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. odleg. 20° 4782 den. dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se

vlotrijskem bureau ogerskega Jocke-kluba
Budimpešta, Waltznergasse 6.

Polnilci iz kovine

c. k. patent

Kovinske pipe

za natočenje steklinic z vinom in pivom s zupkopkami iz kaučuka; zapirajo se sami.

za sode od vina in piva za pritiskanje, s samozaprtjem.

Ako se z roko nekoliko pritise gumbo, ki se na njem nahaja odpre se zupkopka od kaučuka; tekočina polagoma rase v steklenici; pivo se prav tako peni, ako se te polnilce rabi. Vina in piva se nič ne porzubi v led, zamrzavornja steklenice. Vsakdo jih lahko sam rabi.

Te pipe se nikoli ne skisajo kakor drvene in so zategadelj povsem neškodljive. Oblika praktična in delo dovršeno in trdno. Vred trajnosti veliko prihranjenje proti lesnim pipam.

Zatore se trdno, puščajo ne in čiste lahke.

Cene: Jeden polnilce steklenic z cevko iz kaučuka f. 2.20. Poštnina 20 kr. — Likver-pipe f. 2.20, pipe za dessert-vina f. 3.50, pipe za točenje A f. 4.50, pipe za sode B f. 5.50, pipe za sode C f. 6.50, pipe za sode D f. 8.50

Ilustrovani ceniki brezplačno in franko.

H. HUTTER,

WIEN, IX., Maximilianplatz 3, nächst der Votivkirche.

Prodajalce n se podaj a odbitek; Agentom zaslužen plačo.

Sladni izvleček IVANA HOFFA ozdravil me je popolnoma od običnega telesnega opetanja.

Besede gospé Rentiere **Gelbar**—Ebersware. Da se resnica razširi potrdim, da sem bila po uživanju Hoffovega sladnega izvlečka in zdravilnega piva oproščena od običnega telesnega opetanja in da sem popolnoma ozdravela.

Gospa vdova **Gelbar**, Rentière. Hicssing, januarja 1881 Hessendorferstrasse 18. Ker od vseh strani mnogoštevilna zahvalna pisma na gospoda Hoffa prihajajo, čutim se tudi jaz poklicanega pridružiti se tej množini, ki se tako gorko za pridobljeno zdravje zahvaljujejo, zadobljeno po uživanju gosp. Ivana Hoffa sladnih izdelkov, da izrazim mojo zahvalo. Po užitju 13 steklenic sladnega piva in 1 kil. sladne čokolade ozdravljen sem bil od hudega pljučnega katara. Sladki izdelki delujo ugodno. Jaz se bodem i nadalje zdravil, da se obvarujem uplivov nevarnosti, zato prosim, da mi jih še pošljete. Izražam vam srčno zahvalo; z spoštovanjem

Maria bar. du Mont, roj. grofinja Batthyany.

Vaš sladni izvleček, slano pivo, kojega sem dolgo časa za ojačenje života užival, ojačilo me je tako, da se čutim nekako pomlajenega. Prosim za daljno pošiljatev

L. v. Schirp, konjski stotnik a. D. Bergmannstrasse 107

Presviti kralj so pripoznali z veseljem zdravilni uspeh Vaših sladnih izdelkov toliko na svoji osebi kakor tudi pri mnogih članih kraljevske rodbine.

Kodanj itd.

Presv. kralj grški Jurij imenoval Vas je za dvornega založnika „kot pripoznanje izvrstnega Vašega sladnega izvlečka“.

Od visokorodnega kraljeviča Wales dospela je sledeča depeša: „Za pr. kraljeviča Wales prosim, da mi takoj pošljete Vašega zdravilnega piva iz sladnega izvlečka.“

Gospod **Ivan Hoff**, radi iznajdenja po njemu imenovanih sladnih zdravilnih, hranilnih izdelkov, c. kr. svetnik, lastnik zlatega križca za zasluge z krono viteza visocih pruskih in nemških redov, tovarne v Berlinu in Beču, Graben, Bräunerstrasse 8.

3-5

Opomba. Ker se Ivan Hoffovi sladni izdelki ponarejajo, naj pazi na to zdravnik in bolnik. — Kot znamenje pristnosti nose pravi Ivan Hoffovi izdelki na sebi znamko (podoba izumitelja Ivan Hoffa in tega podpis). Vse prodajalnice so pooblašene za prodajo na drobno z litografiranim barvanim plakatom.

Zaloga. Trst: Glavna zaloga Franc S. Prinz, ulica Aquedotto, potem: J. Serravallo, C. Zanetti, lekarne in Ivan Cilia miodilnica Ponte rosso, G. B. Angeli miod. Piazza delle legna, Zagreb: Lekarna k „Salvatoru“, Nadbiskupska lekarna in Milosrdnih bratov. Boco: I. Bergeister, Moser, Illing lekar. Kotor: M. Stefanović, lek. Reka: Nik. Pavačič, Fr. Zeche, miod.; G. Prodram Farmacia di Corte, Farmacia Arciducate, Farmacia alla Salute, Gorica: G. Christofletti. Inmost: lekarna k tirolskemu orlu, Kranj: Franjo Dolenc, Ljubljana: Peter Lasnik, Meran: Fikenscher Haller, W. v. Pernwerth lek. Pulj: G. B. Wassermann lekarna. Dubrovnik: Anton Drobac, Roverso: R. Thaler lek. Riva: Canella lek. Šibenik: P. Bero, N. pl. Mištura lekarna. Split: Tocigi, de Grazio, Alpinović miodilnica, Triest: Cugliui, Larcher, Frici, Sauloni lek. Zadar: Chr. Mazzocco.